

Caspari Center NYHETER

Mars 2017

Fra
internasjonal
leder

Elisabeth E. Levy

Kjære partnere og støttespillere av Caspari-senteret!

Den jødiske forfatteren og Nobelpris-vinneren Elie Wiesel sa en gang: «Gud skapte mennesket fordi han elsker fortellinger». Visste du at 75 % av Bibelen er i fortellerstil, og at store deler av Jesu undervisning var i narrativ form?

Midt i februar var Caspari-senteret vertskap for et fem dagers kurs kalt «Simply the Story» (Ganske enkelt Fortellingen). Det var et muntlig, interaktivt kurs, med fokus på fortellingene i Bibelen. Over 30 deltagere fra nord til sør i Israel var med på kurset. I dette nyhetsbrevet kan du lese mer om kurset «Simply the Story».

Etter en kald vinter her i Jerusalem er våren på vei! Sola blir varmere og sterkere for hver dag som går. Vi gleder oss til alt som den nye årstiden har i vente for oss. Vi skal i mars ta imot en gruppe teologi-studenter fra Norge, som skal oppleve Israel og studere her i fire uker. Tiden i Israel er en del av deres studie-opplegg, men vi vet at denne erfaringen vil forme deres bibel-lesning, deres studier og deres tjeneste for resten av livet.

Som alltid takker vi for forbønn og den økonomiske støtten dere gir oss.

Fortellingens kraft

Marja-Liisa Söderqvist
/ CC medarbeider

Det både blåste og regnet i Jerusalem i midten av februar da 34 mennesker fra forskjellige steder i Israel møttes for å delta i «Simply the Story»-kurset, et muntlig, interaktivt seminar med fokus på Bibelens fortellinger. Det fem dager lange kurset ble ledet av prest og lærer Dr. Bill Bjoraker sammen med tre andre dyktige lærere i fortellerkunsten fra USA. «Simply the Story» (www.simplythestory.org) er en fortellingsmetode som Bill Bjoraker har utviklet for å nå folkeslagene og spesielt det jødiske folk.

Foreleserne ga deltakerne konkrete regler for hvordan de skulle dykke ned i fortellingene på leting etter åndelige sannheter. Deretter fikk deltagerne øve seg i mindre grupper. Lederen av en arbeidsgruppe hadde forberedt en bibelfortelling godt på forhånd, og delte den så med deltagerne i gruppen så nøyaktig som mulig. Deltakernes rolle i de små gruppene var å gjengi fortellingen så godt som de kunne huske den. Vanligvis var det en som meldte seg frivillig til å gjøre dette, men gjentakelsen ble også gjort par-vis. Etterpå var det en tredje runde: den ansvarlige fortelleren fortalte historien en gang til, men utelot med vilje deler av den, som deltagerne i gruppen skulle fylle ut.

Deltakerne lærte også å se på sammenhengen fortellingen sto i, samt lete etter steder i teksten der det var konflikt og spenning. Lærerne oppmuntret deltakerne til å se etter hvordan det kunne skapes en emosjonell forbindelse med noen av personene i fortellingen. Deltakerne ble også bedt om å stille spørsmål til teksten, som for eksempel: Hva lærer fortellingen meg om personene som er med? Om Gud? Hvilke valg ble gjort, eller kunne ha blitt gjort – og hva forteller dette oss om den som gjorde disse valgene? Hva ble følgene av valgene de gjorde? Hvem ble berørt? Hvordan ser vi at Gud arbeider i denne situasjonen, og hva sier det oss om Hans vesen? Deltakerne ble oppfordret til å stille de samme spørsmål til sin egen livshistorie, slik at de bedre kunne forstå Gud og Hans arbeid i deres eget liv.

Fortellinger involverer hele mennesket, og Den hellige ånd virker i hver enkelt. Å dele evangeliet står i motsetning til trosforsvar og diskusjon, siden man har fokus på fortellingen og ikke på det å vinne en debatt. Det var også slik Jesus engasjerte tilhørerne sine.

På kursets siste dag gikk deltakerne ut på gatene i Jerusalem for å dele en kort fortelling med forbipasserende. Noen fortalte at de tidligere hadde vært redde for å evangelisere, men denne gangen hadde det vært enkelt og morsomt. I overveldende grad var tilbakemeldingene fra deltakerne at kurset hadde vært inspirerende, og at det hadde styrket både deres tro og deres evne til kommunikasjon.

Målet for «Simply the Story»-kurset var å utruste deltakerne til å forberede og presentere fascinerende, nøyaktige bibelfortellinger, og å lede dynamiske bibelsamtaler, anvendt på livet. Det var gledelig å se deltakerne dra fra kurset, engasjerte og opptatte av å dele den største av alle fortellinger med andre.

— Bill Bjoraker —

Guds nådetid

Rita Kontorovich / Prosjekt Koordinator

Hva betyr det når vi sier «Guds nådetid»? Dette uttrykket, 'et ratson, finnes i den hebraiske bibelen, og det har funnet sin vei inn i moderne hebraisk, selv om det i dag brukes for å uttrykke «den rette tid». I mitt arbeid har jeg sett tider og hendelser da Gud virker på en spesiell kraftfull måte. Det overgår alt hva vår menneskelige innsats noen gang kan oppnå. Hvordan kan denne «rette tid» gjenkjennes? Det kan for eksempel være en fin flyt når alle biter faller på plass i vårt arbeid. Andre ganger kan Guds nåde oppleves som et rødt lys som på overnaturlig vis stanser våre planer. I begge tilfeller kan «jording» i Skriften, kombinert med åndelig sensibilitet, klargjøre hvordan Anden arbeider.

Nylig opplevde jeg denne følelsen av «Guds nådetid» på vårt sjettede årlige seminar for russisk-talende sabbatskolelærere i Haifa. Det var større interesse for dette årets samling enn noen gang før. Selv om seminaret er

arrangert spesielt for russisk-talende nord i Israel, har det begynt å trekke til seg deltakere også fra sentrum, ja, til og med fra sør-Israel. Tallet på deltakende menigheter stiger også. Vi samler i tillegg lærere fra hebraisk-talende menigheter. Nesten hver eneste messiansk menighet, uansett offisielt språk, har russisk-talende lærere for barn blant sine lærere. Deltakerne har også vist initiativ ved å kontakte oss før seminaret med forslag til samtaleemner og til dagsorden.

I Israel er samfunnet av Jesus-troende lite (ca 15 000). Derfor har det vært en stadig utfordring å skaffe kvalifiserte, profesjonelle talere til seminarene våre. Men den siste tiden har vi begynt å se ny vekst og engasjement blant de troende. Nå har vi tilgang på en rekke erfarne ledere i arbeidet for barna. Jeg er glad for at det blant disse er mange russisk-talende.

Det er verd å merke seg vår nyeste foredragsholder. Hun underviser til daglig Tanack (GT) på en vanlig israelsk videregående skole, og hun elsker jobben sin. (Dessverre er det ikke alle Tanack-lærere som tror på Gud eller GT.) Hun tilførte seminaret vårt en kjærlighet til Skriften, og hun underviste med en profesjonalitet som gir gode impulser for læringsopplevelsen både for hennes elever på skolen og for barna i menigheten.

Med hennes hjelp lærte de som var med på seminaret, hvordan de kunne grave dypere ned i Bibelen og dens språk. Lærerne fikk hjelp til å undervise barna i bibel-hebraisk; dette språket, som er likt, men likevel ulikt dagens moderne hebraisk. De lærte å formidle kjærlighet til Bøkenes bok og hvordan de kan gjøre hver time til en minneverdig opplevelse.

Dette seminaret ble uforglemmelig for alle som deltok, og våre responsark gjenspeilet dette helt utvetydig. Lovet være Herren som sender oss gode talere i rette tid! På avslutningen spurte vi deltakerne om de hadde lyst til å samles oftere enn en gang i året. Hver eneste hånd gikk i været!

Når vi nå på Caspari-senteret i etterkant av seminaret vurderer å imøtekomme dette behovet, aner vi at dette er en «Guds nådetid» når det gjelder å videreutvikle arbeidet for sabbatskole-lærere.

Måtte vi få visdom til å følge Ham når vi ser at Han er i virksomhet blant sitt folk!

Bønne-emner: Vær med å be for:

- Be for det fire uker lange kurset vi forbereder for norske teologi-studenter i mars – april
  - Be for det nasjonale sabbatskolekurset som skal være i Netanya sent på våren
  - Be for styremøte og partnernemøte på Caspari-senteret i juni
- Måtte Herren fortsatt lede oss gjennom vise råd (Ordsp 15,22)

En tid for å studere

David Serner

/ Leder av Internasjonale studier

På Caspari-senteret oppfordrer vi folk til å komme og studere i Bibelens land. Vi vil gjerne legge til rette for slike tiltak gjennom vårt bibliotek, våre kontakter og vår faglige veiledning.

Denne høsten var det Jan Bygstad, fra det kalde og regnvåte Bergen, som gjorde akkurat det. Han tok studiepermisjon da det meldte seg en mulighet til å dykke ned i et tema som han i flere ti-år hadde vært interessert i, nemlig jødiske Jesus-troende og deres teologi. Jans interesse for det jødiske folk ble tent da han som ungdom leste Andre Schwarz Barts bok Den siste rettferdige. Boken handler om Holocaust og hvem den jødiske Messias er eller skulle være. Dette førte til en naturlig interesse og omsorg for jødiske Jesus-troende. Fokus for Jans studium var å få en dypere forståelse for den plass Torahen (loven) har i den messianske bevegelsen. Jan forteller at det å være borte fra krevende menighets-forpliktelser var en stor fordel, og det ga ham mulighet til å lese uten forstyrrelser på Caspari-senterets bibliotek.

Noe av det som overrasket Jan mest i møtet med den messianske bevegelsen var den manglende forståelsen for skillet mellom lov og evangelium og den sterke påvirkningen fra ulike typer reformert teologi som han møtte hos mange messianske lederne. Han var også overrasket over deres åpenhet overfor rabbiniske tradisjoner.

Noe av det som har vært viktig for Jan i hans arbeid som prest er at Det gamle testamente (GT) ikke bare skal sees på som et forord til NT, men at GT i seg selv er hellige skrift som Jesus og de nytestamentlige forfatterne brukte. Luther var også ganske klar på at Tanakh (den jødiske bibel) virkelig er Den Hellige Skrift, mens evangeliet / NT er det muntlige og talte ord. Denne tanken ble i stor grad tapt i Opplysningstiden. Dette er en stor utfordring for de historiske kirkene. Klarer kirkene i dag å ta Tanakh på alvor som hellig tekst?

Jan sier at møtet med messiansk teologi – og messianske troende – gjør det mulig å forstå bedre NTs bakgrunn. Som jøder har de troende ofte evnen til å oppdage forbindelser og innsikt som vi som ikke-jøder ofte overser. Jan mener at den messianske bevegelsen kan gi Kirken viktig innsikt i de bibelske tekstene.

Men Jan oppdaget også at en stor utfordring for den messianske bevegelsen synes å ligge i menneskesynet – det vil si å bli klar over hvor dypt fallet var, og med dette Lovens pedagogiske oppgave. Uten dette, blir det å forkynne Loven ofte moralistisk.

Jan legger til at det er viktig å være klar over at Paulus gir Jesus den status Torahen (Loven) har i rabbinisk jødedom: Jesus – ikke Toraen – er «veien, sannheten og livet». Han er også den preeksistente mellommann mellom skapelse og Skaper. Når vi spør Jan om han ville kalle NT for «Halakha» (den jødiske religiøse loven, fra verbet «å gå» - overs. anm.) for kristne, sier han: «Jo, vi finner en slags veibeskrivelse i NT, men dette er en «vei» som har sin rot i Jesu død og oppstandelse, slik Paulus lærer i Rom 6».

Jan synes det er spennende å følge med den messianske bevegelsens utviklingen i Israel, og han håper at de hedningekristne kirkene vil være åpne for å ta imot lærdom. Han håper også at den messianske bevegelsen vil lære noe av arven etter 2000 år med teologisk kamp i Kirken.

Til slutt sier Jan: «Møtene med messianske ledere var så fascinerende at jeg gjerne skulle fortsatt mine samtaler med dem. Og jeg anbefaler absolutt alle som er interessert i den messianske bevegelsen og deres teologi, å komme til Jerusalem og være en tid på Caspari-senteret».

ANDAKT

En hel dagslønn

Michelle Van Loon
/ USA - administrator

I Matt 20,1-16 fortelles lignelsen om vingårdseieren som gjennom hele dagen hyrte inn arbeidere til innhøstingen. Noen arbeidere hadde arbeidet for mannen hele dagen, andre bare en time mot slutten av dagen. Da det var tid for å betale arbeiderne, betalte eieren akkurat det han hadde lovet da han leide dem. Det spilte ingen rolle hvor lenge de hadde arbeidet, de fikk akkurat den samme lønnen.

Det virket fryktelig urettferdig. Murringen fra dem som hadde arbeidet hele dagen, begynte straks: Hvorfor skulle en som bare hadde arbeidet en times tid om kvelden i den kjørlige og behagelige kveldsbrisen, få nøyaktig den samme betalingen som en som hadde slitt fra morgen til kveld?

Vingårdseieren minnet dem som klaget om at de hadde godtatt den lønnen han hadde tilbudt. Så satte han ord på kjernen i murringen: «...ser du med onde øyne på at jeg er god»? (Matt 20,15)

Spørsmålet avslører hvordan vi tenker om Gud. Det er ikke alltid lett å tro at Gud er rettferdig, når verden rundt oss er fylt av så mye urettferdighet. Vi måler ofte vårt liv utfra det vi tror vi mangler. Det kan være relasjoner, arbeid, helse eller økonomi – og så konkluderer vi feilaktig med at Gud må elske en annen person litt mer, en person som har alt det vi føler vi mangler.

Tenk over noe av det Bibelen sier om misunnelse:

• Misunnelse skaper konkurranse:

«Jeg så at alt strev og all dyktighet kommer av at den ene misunner den andre. Også dette er forgjeves, det er som å gjete vinden» (Fork 4,4).

• Misunnelse skaper uheldige skiller mellom folk:

«... det er jo fremdeles kjøtt og blod som rår i dere. Når det hersker misunnelse og strid blant dere, er dere ikke da styrt av kjøttet og går fram på menneskers vis? Når én sier: 'Jeg holder meg til Paulus' og en annen: 'Jeg til Apollos', er dere ikke da som alle andre mennesker? Hva er vel Apollos? Og hva er Paulus? Tjenere som hjalp dere til tro! Begge gjorde vi det Herren hadde satt oss til» (1 Kor 3,3-5).

Når vi bruker kalkulator for å prøve å telle Guds store kjærlighet til oss, blir vi gjerrige gnier. Motsatsen til denne gjerrigheten er å innrømme sannheten om hans nåde mot oss. Han har gitt oss så mye mer i Jesus enn en hel dagslønn, og vi har ikke fortjent ett eneste øre.

Far, hjelp oss å se og bekjenne vår misunnelse som hindrer vår frihet, takknemlighet og raushet. Ved Jesus har du betalt all vår gjeld, og ved din Ånd får vi kraft til å leve i frihet og kjærlighet. Takk, Herre!

Caspari Center • for bibelske og jødiske studier • ללימודי המקרא והיהדות • מרכז כספרי

Israel Office : 55 HaNevi'im St., PO Box 46, Jerusalem 9100001, Israel, Telefon: +972 2-6233926, Faks: +972 2-6251933, email: caspari@caspari.com

Vårt USA-kontor : PO Box 147, Wheaton, IL 60187 USA, Telefon +1 630-668-3328, Faks: +1 630-580-5757, E-post: caspariUSA@caspari.com

Utruster Hans folk til tjeneste så Messias' kropp bygges opp. Ef 4,12

Ønsker du mer informasjon om Caspari Center og vårt arbeid, ta kontakt: E-post: caspari@caspari.com, nettside: www.caspari.com. Du kan støtte vårt arbeid gjennom forbønn, volontørtjeneste og gaver. Send din gave til Den Norske Israelsmisjon, kontonr.: 3000.15.24425 (merk "Gave - Caspari")